

Az Országgyűlés
Gazdasági bizottsága

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: H/14503

Érkezett: 2021 NOV 08.

Országgyűlési határozati javaslat
kezdeményezése

Kövér László úr,
az Országgyűlés elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlés Gazdasági bizottsága az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján mellékelten benyújtja a Magyar Nemzeti Bank 2020. évről szóló üzleti jelentése és beszámolója (B/16079. szám) elfogadásáról szóló országgyűlési határozati javaslatot.

Budapest, 2021. november 8.

Bányi Erik
elnök

Az Országgyűlés
...../2021. (....) OGY határozata
a Magyar Nemzeti Bank 2020. évről szóló üzleti jelentése és beszámolója
elfogadásáról

Az Országgyűlés elfogadja a Magyar Nemzeti Bank 2020. évről szóló üzleti jelentését és beszámolóját.

Indokolás

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 2. §-ában foglaltaknak megfelelően a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) elnöke benyújtotta beszámolóját az Országgyűlésnek.

A Gazdasági bizottság – mint feladat- és hatáskör szerint illetékes bizottság – 2021. november 8-i ülésén a beszámolót megvitatta, és azt az Országgyűlésnek elfogadásra javasolta. Megállapította, hogy az MNB B/16079. számú, a 2020. évről szóló üzleti jelentése és beszámolója megfelel a jogszabályban foglalt követelményeknek, alaposan és részletesen beszámol az MNB feladatairól, monetáris politikájáról és felügyeleti tevékenységéről. A beszámoló ezen kívül kimerítően tájékoztat a pénzügyi közvetítőrendszerről, valamint a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerek biztonságos működéséről is. A jelentés tartalmazza továbbá az MNB könyvvizsgálói záradékkal ellátott mérlegét és eredménykimutatását, illetve a kapcsolódó kiegészítő mellékletet.

Az MNB a koronavírus-járvány okozta kihívásokra koordinált lépéssorozattal reagált, melynek keretében összességében 5900 milliárd forintot mozgósított. A jegybank a koronavírus-járvány időszakában is elkötelezett maradt az árstabilitás fenntartása mellett. Az éves átlagos infláció 2020-ban 3,3 százalék volt és az év első hónapjait kivéve a jegybanki toleranciasávon belül, a 3 százalékos inflációs cél körül alakult. Az MNB továbbra is azon kevés jegybank egyike, amely a koronavírus-járvány előtti időszakban folyamatosan teljesítette elsődleges célját, az árstabilitás fenntartását. 2020-ban a magyar gazdaság teljesítménye éves összehasonlításban visszaesett a koronavírus-járvány következtében, a GDP 4,7 százalékkal csökkent.

2020 első félévében a jegybanki eszköztár jelentős átalakításon ment keresztül, melynek során az MNB az alapkamaton kamatozó eszközökből kiszorítandó bankrendszeri likviditásra vonatkozó célsáv meghirdetését megszüntette, a fedezeti kört nagyvállalati hitelekkel bővítette és eltörölte a kötelező tartalék nemteljesítésének szankcióját, tovább új egyhetes betéti és a 3 és 5 éves futamidőkre fókuszáló fedezett hiteleszközt vezetett be. Emellett állampapír- és jelzáloglevél-vásárlási programokat indított, valamint az év utolsó két negyedének végén eurolikviditást nyújtó swaptenderekkel simította a swappiaci hozamok volatilitását. Az MNB az új intézkedésekkel a monetáris politikai szempontból fontos részpiacokon célzottan és

rugalmasan biztosította a szükséges mértékű likviditást és alakította ki a megfelelő monetáris kondíciókat.

Az MNB Monetáris Tanácsa 2020 áprilisában döntést hozott a kamatfolyosó szimmetrikussá tételéről és az egyhetes jegybanki betéti eszköz aktiválásáról, amely intézkedések nagyobb rugalmasságot biztosítottak az MNB részére a monetáris transzmisszió hatékonyságának fenntartásában. Az árstabilitás fenntartása és a gazdasági növekedés helyreállításának támogatása érdekében 2020. júniusban és júliusban a Monetáris Tanács 15-15 bázisponttal csökkentette a jegybanki alapkamat mértékét.

Az MNB 2020. március és április folyamán a járvány gazdasági hatásának ellentételezése érdekében útjára indította a Növekedési Hitelprogram Hajrát és a Növekedési Kötvényprogramot, amelyek sikeresen akadályozták meg a hazai hitelpiac kiszáradását és a vállalati szektor finanszírozásának ellehetetlenülését. A jegybank javaslata és kezdeményezése alapján a Kormány bevezette és azóta meg is hosszabbította a hiteltörlesztések moratóriumát. A jegybank 2020 során a hosszú futamidejű fedezett hiteleszközén keresztül 2263 milliárd forinttal, az állampapír-vásárlási programjával pedig több mint 1000 milliárd forinttal támogatta a hazai állampapírpiac stabilitásának fenntartását, illetve 250 milliárd forintos osztalék befizetésével járult hozzá a válságkezelés miatt jelentősen megemelkedett költségvetési kiadások fedezéséhez.

A koronavírus-járvány negatív gazdasági hatásainak enyhítése érdekében 2020. április 20-án elindított NHP Hajrá a gazdaság újraindításának egyik legfontosabb eszköze volt. A vállalkozások megváltozott finanszírozási igényeihez igazodó új konstrukció 2020 végéig több mint 23 ezer hazai kkv forráshoz jutását segítette elő mintegy 1600 milliárd forint összegben. A jelentős igénybevételre és az elhúzódó járványhelyzetre tekintettel a keretösszeget az MNB 2020 őszén 2500 milliárd forintra emelte. Az NHP fix konstrukció keretében annak 2020. május végi lezárásig 564 milliárd forintnyi hitel- és lízingszerződést kötöttek a hitelintézetek.

Emellett az MNB 2019. július 1-jén, 300 milliárd forintos keretösszeggel elindította vállalati kötvényvásárlási programját (Növekedési Kötvényprogram) is, melynek keretösszegét 2020 végéig két lépésben 750 milliárd forintra emelte. 2020 végéig a program keretében 46 vállalat 53 kötvénysorozatának kibocsátására került sor, ezzel a vállalatok 890 milliárd forintot megközelítő forrás bevonását hajtották végre, miközben sor került az első hazai zöld vállalati kötvény forgalomba hozatalára is.

2013 óta a költségvetés GDP-arányos kamatkiadásai mintegy 2,2 százalékponttal csökkentek. 2020-ban ez mintegy 1000 milliárd forintos megtakarítást jelentett a költségvetés számára, így 2013 óta közel 4700 milliárd forinttal mérséklődött az államadósság után fizetendő kamatkiadás.

A Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Stabilitási Tanácsa kialakította a „Minősített Fogyasztóbarát Lakáshitel” termékekre vonatkozó feltételrendszert, így áttekinthető, egyszerű és gyors ügyintézés mellett felvehető, kedvező árazású, fix kamatozású

lakáshitelek kerültek forgalomba. Ezek aránya az új banki lakáshitelekben belül 2020-ban elérte a 70 százalékot. A programnak jelentős szerepe volt abban, hogy 2020-ban az új kihelyezésű lakáshitelek szinte kizárólag éven túlra fixált kamatozású lakáshitelek voltak.

Az MNB felügyeleti tevékenységével összefüggésben közel 20, a koronavírus-járványügyi veszélyhelyzet hatásainak mérséklésével, illetve a moratórium kezelésével kapcsolatos vezetői körlevelet adott ki többek között az osztalékfizetés felfüggesztése, értékvesztés és fogyasztóvédelem tárgyában. A Kormány járványhelyzet miatt bevezetett intézkedései kapcsán az MNB folyamatosan ellenőrizte a felügyelt intézmények törlesztési moratóriummal kapcsolatos feladatellátását, tájékoztató dokumentumait, és rendszeres konzultációt folytatott az intézményekkel a maradéktalan jogszabályi megfelelés és a fogyasztóbarát gyakorlatok kidolgozása érdekében.

Felismerve, hogy a stabil, hosszú távon is fenntartható gazdasági növekedéshez a fenntarthatóságot szem előtt tartó pénzügyi rendszerre van szükség, 2020-ban a jegybank számos előremutató zöld pénzügyi kezdeményezést indított. Ezek közül kiemelkedik azon szabályozás, amely a banki zöldfinanszírozást tőkekövetelmény-kedvezménnyel bátorítja.

Az MNB 2013 óta nyereségesen gazdálkodik, 2020-ban 255,4 milliárd forint nyeresége képződött, amiben a realizált árfolyamnyereség mellett a továbbra is pozitív kamateredmény játszott szerepet. A realizált árfolyamnyereség 2019-hez képest 57 milliárd forinttal, 286,1 milliárd forintra emelkedett, növekedéséhez hozzájárult az állam koronavírus-járvány elleni védekezési kiadások miatt fellépő devizaigénye. A nettó kamat- és kamatjellegű eredmény 40,7 milliárd forint nyereség volt, ami 8,7 milliárd forinttal elmaradt a 2019. évi nyereségtől. 2020-ban a koronavírus-járvány negatív gazdasági és pénzügyi hatásainak mérséklése érdekében hozott jegybanki intézkedések következtében a mérlegfőösszeg jelentősen bővült. A saját tőke állománya 2020. december 31-én 1112,7 milliárd forint volt. Az igazgatóság döntése alapján az MNB 2020-ban eredménytartalékából 250 milliárd forint osztalékot fizetett be a központi költségvetésbe.